

45. Noty objaśniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych**Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych**

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2017	31.12.2016
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 17)	7 384 869	9 164 281
Należności od banków (Nota 18)	1 206 876	2 332 739
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 19)	1 232 515	3 503 029
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	9 824 260	15 000 049

Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Wyjaśnienie różnic pomiędzy zmianą stanu wynikającą z sald bilansowych a zmianą stanu wykazaną w przepływach środków pieniężnych z działalności operacyjnej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2017	2016
Należności od banków - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	1 375 133	(1 185 521)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(1 032)	(7 471)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(1 125 863)	1 792 982
Zmiana stanu należności od banków, razem	248 238	599 990
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	2 275 252	(3 243 093)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(1 814)	(408)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(2 270 514)	3 324 537
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu, razem	2 924	81 036
Pochodne instrumenty finansowe - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	68 643	(33 891)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	104 426	89 605
Wycena ujęta w pozostałych dochodach całkowitych	(4 511)	(2 967)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych, razem	168 558	52 747
Kredyty i pożyczki udzielone klientom - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(2 712 567)	(3 329 601)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(181 522)	(53 955)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom, razem	(2 894 089)	(3 383 556)
Inwestycyjne papiery wartościowe oraz inwestycje w jednostki stowarzyszone - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(780 027)	(656 403)
Wycena ujęta w pozostałych dochodach całkowitych	224 697	(547 452)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(299 422)	(37 540)
Sprzedaż kapitałowych papierów wartościowych oraz udziałów w jednostkach zależnych	(32 863)	167 253
Zwiększenie zaangażowania w jednostkach zależnych nie objętych konsolidacją oraz udziałach mniejszościowych	6 159	-
Wyłączenie zmiany środków z działalności inwestycyjnej	-	(2 000)
Wyłączenie zmiany stanu wynikającej z wyceny metodą praw własności inwestycji w jednostki stowarzyszone	11 338	-
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych, razem	(870 118)	(1 076 142)
Zmiana stanu pozostałych aktywów - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	78 088	123 036
Niezrealizowane kasowo rozrachunki ujęte w rachunku zysków i strat	13 347	(25 648)
Zmiana stanu pozostałych aktywów, razem	91 435	97 388
Zobowiązania wobec innych banków - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(3 413 402)	(3 532 578)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(43 581)	(59 553)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	3 568 353	2 405 209
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków, razem	111 370	(1 186 922)
Zobowiązania wobec klientów - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	78 065	10 277 096
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(111 315)	(3 714)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	20 764	(567 902)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów, razem	(12 486)	9 705 480
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	1 662 463	3 714 194
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(95 330)	(228 790)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych z działalności finansowej	(2 381 840)	(2 570 191)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, razem	(814 707)	915 213
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań i rezerw - zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	400 561	372 037
Wycena programów motywacyjnych ujęta w wyniku (Nota 11)	8 700	9 088
Wyłączenie zobowiązań z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych	833	29 820
Wycena aktuarialna rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujęta w pozostałych dochodach całkowitych (Nota 16)	(3 786)	344
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań i rezerw, razem	406 308	411 289

Odsetki otrzymane i zapłacone wykazane w działalności operacyjnej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2017	2016
Przychody z tytułu odsetek otrzymanych z tytułu:		
Należności od banków	60 904	64 734
Kredytów i pożyczek udzielonych klientom	3 182 846	2 809 724
Dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	64 620	77 365
Inwestycyjnych papierów wartościowych	965 620	911 979
Instrumentów pochodnych zakasfikowanych do księgi bankowej	39 005	114 753
Instrumentów pochodnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń	72 758	68 214
Pozostałe odsetki otrzymane	18 707	2 320
Przychody z tytułu odsetek otrzymanych, razem	4 404 460	4 049 089

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2017	2016
Koszty z tytułu odsetek zapłaconych z tytułu:		
Rozliczeń z bankami z tytułu przyjętych depozytów	(15 508)	(15 554)
Rozliczeń z klientami z tytułu przyjętych depozytów	(389 250)	(643 024)
Z tytułu emisji papierów wartościowych	(256 898)	(226 909)
Pozostałe odsetki zapłacone	(7 532)	(3 943)
Koszty z tytułu odsetek zapłaconych, razem	(669 188)	(889 430)

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

W 2017 roku przepływy środków z działalności inwestycyjnej dotyczą głównie rozliczeń z tytułu nabycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych. W 2016 roku przepływy obejmowały dodatkowo środki otrzymane przez Grupę w związku z rozliczeniem transakcji przejęcia akcji Visa Limited przez Visa Inc.

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej dotyczą głównie rozliczeń z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz rozliczeń długoterminowych kredytów otrzymanych od innych banków (Nota 29) i z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (Nota 30).

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu zobowiązań w ramach działalności finansowej.

	Stan na 31.12.2016	Przepływy środków pieniężnych	Zmiana stanu nie związana z przepływami środków pieniężnych	Stan na 31.12.2017
Kredyty i pożyczki otrzymane od banków (Nota 29)	6 964 907	(2 758 658)	(811 909)	3 394 340
Kredyty i pożyczki otrzymane od innych podmiotów (Nota 30)	4 201 768	192 646	(251 470)	4 142 944
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (Nota 31)	12 660 389	2 381 838	(719 375)	14 322 852
Zobowiązania podporządkowane (Nota 32)	3 943 349	(1 681 347)	(103 859)	2 158 143
Zobowiązania w ramach działalności finansowej, razem	27 770 413	(1 865 521)	(1 886 613)	24 018 279

W zmianie stanu nie związanej z przepływami środków pieniężnych ujęte zostały różnice kursowe oraz odsetki naliczone.